

Stohl passiója

Régen volt, talán igaz sem volt, de a nagyon idősök úgy mesélik, hajdanán még a teljesen ártatlan televíziós szereplésektől is megpróbálták el-eltanácsolni a színészeket. No persze nem a tévéjátékoktól, de legalábbis a műsorvezetői közreműködéstől, mondván: az ilyesmi elhasználja a színészek – főleg a fiatal színészek – arcát, szóljon bár a műsor az otthoni állattartásról (*Kuckó*) vagy épp az olvasás, az irodalmi műveltség népszerűsítéséről (*Cimbora*). S miközben munkaadói oldalról oly nyilvánvalóak voltak az ilyen műsorvezető-választás előnyei, a hetvenes évek elején a szakmai vitákban még azt is felhozták ellene, hogy „sem a rádióban, sem a tévében nem válik be a színész-műsorvezető. Egyszerűen azért, mert a szükségesnél nagyobb fokú exhibicionizmusa – és az esetek túlnyomó többségében alányánál sokkal színesebb egyénisége – a megengedettnél sokkal jobban tolja előtérbe saját személyét” (*Rádió és Televízió Szemle*, 1971).

Fél évszázaddal később ezt a csa-csiságot már csak azért sem lehetne ellenérv gyanánt megfogalmazni, mert most ez egyértelműen vonzó pozitívumnak számítana. Időközben persze a színészek műsorvezetői, házigazdai, riporter és showmani szerepvállalása is magától értetődővé vált, s ilyesmitől immár praktikusán nincs is ok féltetni a pályafutások alakulását. Elvégre Ábel Anita karrierjét például a tévézés mentette meg a nihiltől, de Csonka András, Peller Anna vagy Szabó Kimmel Ta-

más és Anger Zsolt sem kockáztattott semmit a képernyős jelenléttel. Aztán alkalmasint botorság volna azt hinni, hogy Alföldi Róbert sokévi RTL Klub-os szereplései dacára lett színigazgatóvá és az első számú kultúrcelebbé, nem pedig jelentős részben azoknak köszönhetően. Így hát jószerint az egyetlen színész, akivel kapcsolatban manapság sajnálkozva, fejcsóválva vagy egyenesen kárhóztató rosszállással szokás konstatálni a művészi és a tévés működés párhuzamosságát s annak negatív, sőt roncsoló hatását: Stohl András.

„A reflexem a védekezés: minden, amit csinállok, én vagyok. Én vagyok az üvöltözős való világos műsorvezető, én vagyok a kicsit elegánsabb szombat esti lázas, én vagyok a reggeli bohóc, és én vagyok a *Tűzvonásban* sorozatban a komolyabb rendőr is, és persze én vagyok összes szerepemben a színész.” Egy 2007-es interjújában („Lakik bennem valaki”, Csáki Judit, *Magyar Narancs*) vállalta fel ekképpen Stohl András az összes nyilvánosságbeli szerepét és szereplését, s e muszájkarakán szavak két dolgot okvetlenül jól jeleznek. Egyrészt, hogy Stohl maszszív képernyős jelenléte körül már tizennégy esztendeje jócskán kitapintható volt némi fenntartás és aggodalom. Másrészt azt, hogy akkor még legalább Stohl és a jóindulatúan elfogult szemlélők számára úgy tűnhetett: az említett szerepek így-úgy elválaszthatók egymástól. Hol vagyunk már ettől!?

Pedig minden olyan szépen és – ma már tudjuk – oly atipikusan indult. 1996 és '97 fordulóján ugyanis Stohlnek az utolsó között, de még része lehetett a múlt idők csodájában, vagyis abban, hogy a tévé művészként tette őt egy csapásra országosan ismertté és népszerűvé, méghozzá főműsoridőben. Az MTV 16 részes *János vitéz* sorozatában a színész egyszerre tetszett jó versmondónak, egészséges kisugárzású, önazonos fiatalembernek és a Petőfi-mű alkatilag is ideális közvetítőjének. Amúgy nem is annyira jelképesnek, mint inkább árulkodónak és egy nem túl összetett oksági lánc elemének ítélnélhető, hogy az irodalmi érték és a színészi produktum főműsoridőbe és a közérdeklődés fókuszába kerülésének legutolsó pillanata épp 1997 elejére, a két országos kereskedelmi televíziós csatorna megindulását közvetlenül megelőző időszakra esett.

2000-ben már Stohl is itt, közelebbről az RTL Klub *Reggelijében* szolgált, érezhetően rutintalanul és túlzígékony ágálással. Kezdetben – toldhattuk volna be az előző mondatba az időhatározó szót, csak hogy a felfokozott ágálás, az emelt hang és mimika a rutin megszerzését és a képernyőláz csillapultát követően is megmaradt a tévés-színész tartós stílusjegyének. Mi több, nem kellett hozzá sok idő, hogy Stohl televíziós szerepléseinek hangütését eluralja a vásári kikiáltó modora. Méghozzá korántsem csupán olyankor, midőn 2002-től a *Való Világ* kiszavazós párbajait kellett hisztérikusan végigkiabálnia: „Kismocsok vagy Gábor? Gábor vagy Kismocsok?... A szavazást lezárom.” Hanem a művi felfokozottság, az őszintétlen tódítás praxisa sajnos mind jobban áterjedt

a művész tévés működésének egészére: lett légyen szó akár a *Survivor* alküzdemeiről, akár a *Csillag születik* című tehetségsikkasztó show első két évadáról.

A tévékritika képlékeny zsáner, de azért semmiképpen sem terjeszkedhet ki a bűnügyi és az addiktológiai témákra. Így e ponton csupán annyit említhetünk, hogy Stohl képernyős kiüresedésének gyors ütemű folyamatát, majd mind zajosabb kiégettségét köztudomásúlag „balhék” és „ügyek” kísérték az évek során. Ezekről függetlenül vagy éppenséggel ezekkel összefüggésben a színész képernyős önkijáratásának tendenciája nemcsak megállíthatatlannak bizonyult, de idővel leolvasásra kényszerítette a mégoly jóhiszemű külső szemlélőket is. Pláne akkor, amikor 2017 táján Stohl kenyéradó csatornát váltott, és átszerződött a TV2-höz. Itt ugyanis tényleg mindenbe, de mindenbe, így bukott műsorok egész sorába is benyomták a csatornaarcot, aki e pályaszakaszában végképp felszámolta a fikciót, mely szerint működési területeit képes elhatárolni egymástól.

Vagyis a TV2-n már nemcsak azt a fájdalmas hamisságot észlelhetette a néző, amellyel Stohl mondjuk a *Piramis* című vetélkedő játékmesteri tisztét töltötte be: hol a rajzfilmbeli Mardel kutya módjára nevetve, hol meg álempatikus ujjongással. Hanem itt bizony már a színészi lenullázódás rémképét is megpillanthattuk a képernyőn, midőn tavaly májusban, majd szeptemberben adásba kerültek az *Egyszer volt Budán Bödör Gáspár* című vígjátéksorozat epizódjai. A hatrészes „első évad” ugyanis, amelyet alkalmasint mindahány közreműködő restellni való, habár jól fizetett botlás gyanánt könyvelt el magában,

hatalmas csapást mért Stohl művészi legendájára. Merthogy korántsem csupán az derült ki a nézőből szekunder szégyenérzetet kiváltó produkcióból, hogy a színész képtelen egy poén nélküli komikus szerepet érdemben megformálni. (Ez akár még tiszteletre méltó erény is lehetne.) De sajnos az is nyilvánvalóvá lett, hogy Stohl esetében immár a szakmai tartás is erősen véleményessé vált. Hiszen színészvezetés és saját minőségérzék híján a jelek szerint bármikor lealázza magát a „nézzétek, még a szemem is milyen hülyén áll”, vagyis a handabandázó kutyakomédia szintjére.

Végletes mértékű hitelvesztésének legutóbbi, emlékezetesen aggasztó látletét mindazonáltal a TV2 húsvétvasárnapi attrakciója, *A Passió*

kínálta fel az együttérző közönségnek. A narrátori-műsorvezetői funkciót betöltő Stohl ugyanis itt jószerint kertéves-robotpilótás zuhanórepülést mutatott be, sajnos a legkevésbé sem uralva mutatványát. A mechanikus szövegdarálás legőszintébb, leginkább önazonos elemének ilyesformán a bakik szokatlan garmadája bizonyult, már persze csakis a hamis tódítással és a még hamisabb érzéssel összevetve. Az a magyar popslágerekkel telepakolt, kínos húsvéti műsor névleg a feltámadást előlegezte, ám hogy Stohl András tévés becsülete föltámasztható lesz-e még az elmúlt bő két évtized túlfizetett kálváriája után, az talán még Herendi Gábor passióshow-jának áldásos hatásánál is kérdésesebb.

Szerzőink könyvei

